

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2016 roku (znak (...) -RKS-2-306)- Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że K. S. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło 40 879,72 zł, na którą złożyły się składki:

1. na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od kwietnia 2006 r. do września 2009 r. w kwocie: 6 923,83 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 6 112,00 zł,

- koszty upomnienia: 0,00 zł,

- koszty egzekucyjne: 0,00 zł;

2. na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od listopada 2005 r. do grudnia 2013 r. w kwocie: 16 365,36 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 10 508,00 zł,

- koszty upomnienia: 0,00 zł,

- koszty egzekucyjne: 0,00 zł;

3. składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od kwietnia 2006 r. do października 2009 r. w kwocie: 518,53 zł oraz

- odsetki za zwłokę: 452,00 zł,

- koszty upomnienia: 0,00 zł,

- koszty egzekucyjne: 0,00 zł.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ZUS wskazał, że odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja Podatkowa. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że płatnik nie wywiązał się z obowiązku terminowego opłacania składek w należnej wysokości. Organ rentowy w załączniku do powyższej decyzji określił szczegółowo okresy zaległości, rodzaje należności, terminy płatności, kwoty zaległości i kwoty odsetek za zwłokę. Na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zadłużenie wynosiło 6 923,83 zł + odsetki (6 112,00 zł) za okresy: 04, 08- 12.2006 r.; 10-12. 2007 r.; 07-10.2008 r.; 03-09.2009 r. Na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego zadłużenie wynosiło 16 365,36 zł + odsetki (10 508,00 zł) za okresy: 11-12.2005 r.; 01-04, 08-12.2006 r., 10-12.2007 r.; 07-12.2008 r.; 04-12.2009 r.; 01-04, 06-12.2010 r.; 01-12.2011 r.; 01-07.2012 r.; 04-12.2013 r. Na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zadłużenie wyniosło 518,53 zł + odsetki (452,00 zł) za okresy: 04,08-12.2006.; 10-12.2007 r.; 07-10.2008 r.; 05, 06-10.2009 r.

/decyzja ZUS z załącznikiem - k. 16-18v. akt ZUS/

Odwolanie od ww. decyzji w dniu 2 czerwca 2016 roku złożył K. S. za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym zarzucając organowi rentowemu naruszenie art. 46 ust. 1 ustawy o

systemie ubezpieczeń społecznych przez jego niewłaściwe zastosowanie. Wniósł także o zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że wnioskodawca nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania odwołujący wyjaśnił, że składki na ubezpieczenie zdrowotne z prowadzenia działalności gospodarczej opłacane były dobrowolnie i systematycznie. Ponadto podniósł zarzut przedawnienia wszelkich składek należnych za okres przed kwietniem 2006 r., gdyż stosownie do treści art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

/odwołanie - k. 2-2v./

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 czerwca 2016 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wyjaśnił, że na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zgodnie z art. 32 ww. ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Płatnik składek K. S. nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83 ust. 1 w. w. ustawy określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ponadto organ skonstatował, że z akt sprawy wynika, że w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. K. S. prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegał obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. W okresach 09/2004 r. – (...), 04-06/2006, (...)- (...), 01-09/2009, (...)- (...) w dokumentach rozliczeniowych wykazane były również składki za ubezpieczonych. Według organu, odwołujący się nie uregulował należnych składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, a zatem zostały podjęte działania w celu ich wyegzekwowania. Ponadto na przestrzeni lat 2005 – 2010 zaległości kierowane były do egzekucji administracyjnej i sądowej, a następnie przekazane zostały do prowadzenia egzekucji przez komornika sądowego. W ramach tej egzekucji uzyskano jedną wpłatę kwoty 4,93 zł. Postanowieniem z dnia 13 października 2010 roku organ egzekucyjny umorzył postępowanie z uwagi na brak składników majątkowych, do których można kierować skuteczną egzekucję, a o powyższych działaniach odwołujący był informowany korespondencją kierowaną za potwierdzeniem odbioru.

/odpowiedź na odwołanie - k. 7 – 7v./

W piśmie z dnia 16 lutego 2017 roku organ rentowy wyjaśnił, że zadłużenie K. S. na rzecz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych ustalone w przedmiotowej decyzji jest zadłużeniem w związku z zatrudnieniem pracownika T. G. ustalonym na podstawie złożonych z własnej inicjatywy przez płatnika składek dokumentów (...). Ponadto wskazano, że przed Sądem Okręgowym w Łodzi VIII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych toczyło się postępowanie w sprawie o sygn. akt VIII U 2222/15, które dotyczyło podlegania ubezpieczeniom T. G. w okresach: listopad – grudzień 2008 roku, październik – grudzień 2009 roku, styczeń 2010 roku – czerwiec 2012 roku, za które to okresy nie wpłynęły do organu rentowego deklaracje rozliczeniowe. Pozostałe okresy podlegania ubezpieczeniom T. G. nie były sporne, albowiem płatnik składek złożył dokumenty imienne (...) za okresy: wrzesień 2004 roku – październik 2008 roku, styczeń 2009 roku – wrzesień 2009 roku, lipiec 2012 roku – marzec 2013 roku. Organ rentowy wyjaśnił także, że

w spornej decyzji nie naliczono składek za wnioskodawcę na FUS oraz FP i FGŚP, gdyż w okresie od 1999 roku do czerwca 2008 roku pozostawał on w stosunku pracy, a następnie miał ustalone prawo do emerytury. Podsumowując podniesiono, że w spornej decyzji wykazano za wnioskodawcę jedynie składki na FUZ, a za T. G. na FUS oraz FP i FGŚP, które nie były sporne i nie były przedmiotem postępowania w sprawie VIII U 2222/15.

/pismo – k. 21- 22/

Na rozprawie w dniu 19 czerwca 2017 r. pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że wnioskodawca nie kwestionuje ostatecznie tytułów zaległości, okresów i wysokości składek określonych w załączniku do przedmiotowej decyzji, kwestionuje natomiast, że jest zobowiązany do ich zapłaty, pomimo tego, że uiścił należności w terminie.

/stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy – e – protokół z dnia 19 czerwca 2017 r. – 00:00:56 – 00:24:10 – płyta CD – k. 60/

Na rozprawie w dniu 11 września 2017 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowiska stron – e - protokół z dnia 11 września 2017 roku - 00:31:34 - 00:37:24 - płyta - k. 77/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. prowadził działalność gospodarczą od 1995 r. do końca 2013 r. Przedmiotem jego działalności było doradztwo inżynierskie i doradztwo prawne. Począwszy od 2003 r. zatrudniał pracownika T. G., która świadczyła pracę w przedsiębiorstwie do dnia 17 kwietnia 2013 r., tj. do momentu jej śmierci. W okresie od lutego 1997 roku do lipca 2008 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, następnie od sierpnia 2008 roku nabył prawo do emerytury.

/zeznania wnioskodawcy – e-protokół z dnia 11 września 2017 r. 00:07:01 – 00:08:20 – płyta CD – k. 77 w zw. z 00:08:20 – 00:31:34 - płyta CD – k. 77 i z e-protokół z dnia 6 lutego 2017 r. - 00:11:44 – 00:36:57 – płyta CD – k. 20/

Decyzją z dnia 22 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił miesięczne podstawy wymiaru składek T. G. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek Kancelaria (...) na ubezpieczenia społeczne za okresy: 11-12/2008 r., 10-12/2009 r., 01-12/2010 r., 01-12/2011 r., 01-06/2012 r. i na ubezpieczenia zdrowotne za okresy: 11-12/2008 r., 10-12/2009 r., 01-12/2010 r., 01-12/2011 r., 01-06/2012 r. Prawomocnym wyrokiem z dnia 29 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie K. S. od powyższej decyzji.

/wyrok – k. 44-56 w aktach VIII U 2222/15/

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 kwietnia 2016 roku - Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Inspektorat w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że K. S. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło 40 879,72 zł. Na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zadłużenie wynosiło 6 923,83 zł + odsetki (6 112,00 zł) za okresy: 04, 08- 12.2006 r.; 10-12. 2007 r.; 07-10.2008 r.; 03-09.2009 r. Na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego zadłużenie wynosiło 16 365,36 zł + odsetki (10 508,00 zł) za okresy:

11-12.2005 r.; 01-04, 08-12.2006 r., 10-12.2007 r.; 07-12.2008 r.; 04-12.2009 r.; 01-04, 06-12.2010 r.; 01-12.2011 r.; 01-07.2012 r.; 04-12.2013 r. Na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zadłużenie wyniosło 518,53 zł + odsetki (452,00 zł) za okresy: 04,08-12.2006.; 10-12.2007 r.; 07-10.2008 r.; 05, 06-10.2009 r.

/okoliczność bezsporna, a nadto: decyzja ZUS z załącznikiem - k. 16-18v. akt ZUS/

Wnioskodawca nie opłacił należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi 40 879,72 zł, na którą składają się składki:

1. na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od kwietnia 2006 r. do września 2009 r. w kwocie: 6 923,83 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 6 112,00 zł,
- koszty upomnienia: 0,00 zł,
- koszty egzekucyjne: 0,00 zł;

2. na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od listopada 2005 r. do grudnia 2013 r. w kwocie: 16 365,36 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 10 508,00 zł,
- koszty upomnienia: 0,00 zł,
- koszty egzekucyjne: 0,00 zł;

3. składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od kwietnia 2006 r. do października 2009 r. w kwocie: 518,53 zł oraz

- odsetki za zwłokę: 452,00 zł,
- koszty upomnienia: 0,00 zł,
- koszty egzekucyjne: 0,00 zł.

Na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zadłużenie wynosi 6 923,83 zł + odsetki (6 112,00 zł) za okresy: 04, 08-12.2006 r.; 10-12. 2007 r.; 07-10.2008 r.; 03-09.2009 r. Na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego zadłużenie wynosi 16 365,36 zł + odsetki (10 508,00 zł) za okresy: 11-12.2005 r.; 01-04, 08-12.2006 r., 10-12.2007 r.; 07-12.2008 r.; 04-12.2009 r.; 01-04, 06-12.2010 r.; 01-12.2011 r.; 01-07.2012 r.; 04-12.2013 r. Na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zadłużenie wynosi 518,53 zł + odsetki (452,00 zł) za okresy: 04,08-12.2006.; 10-12.2007 r.; 07-10.2008 r.; 05, 06-10.2009 r.

/ decyzja ZUS z załącznikiem - k. 16-18v. akt ZUS; raporty rozliczeń należności płatnika – k.11-15, k. 20-26 akt ZUS /

Decyzją z dnia 30 maja 2017 roku (znak (...))- Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia

13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że K. S. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło 22 922,44 zł, na którą złożyły się składki:

1. na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od listopada 2008 r. do czerwca 2012 r. w kwocie: 13 858,16 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 8 887,00 zł,
- koszty upomnienia: 0,00 zł,

- koszty egzekucyjne: 0,00 zł;

2. na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres maj 2010 roku w kwocie: 102,28 zł oraz:

- odsetki za zwłokę: 75,00 zł,

- koszty upomnienia: 0,00 zł,

- koszty egzekucyjne: 0,00 zł.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ZUS wskazał, że odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja Podatkowa. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że płatnik nie wywiązał się z obowiązku terminowego opłacania składek w należnej wysokości. Organ rentowy w załączniku do powyższej decyzji określił szczegółowo okresy zaległości, rodzaje należności, terminy płatności, kwoty zaległości i kwoty odsetek za zwłokę. Na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych zadłużenie wynosiło 13 858,16 zł + odsetki (8 887,00 zł) za okresy: 11- 12.2008 r.; 10-12. 2009 r.; 02.2010 r. – 06.2012 r. Na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego zadłużenie wynosiło 102,28 zł + odsetki (75,00 zł) za maj 2010 r.

/decyzja ZUS z załącznikiem - k. 63-66/

K. S. utrzymuje się obecnie z emerytury, która wynosi 2.100 zł netto. Okazjonalnie uzyskuje dochody z tytułów umów zlecenia w wysokości średnio miesięcznie około 100 – 200 zł. Miesięcznie ponosi wydatki w wysokości: 250 zł tytułem spłaty zadłużenia w Urzędzie Skarbowym, 300 zł tytułem opłaty za czynsz, 186 zł tytułem opłaty za telefon i Internet, 200 zł tytułem alimentów. Na leki i żywnienie wnioskodawca wydaje miesięcznie około 600 zł. Nadto rocznie uiszcza składkę do I. Budowlanej w wysokości 500 zł, a co pół roku na ubezpieczenie mieszkania płaci składkę w wysokości 80 zł.

/zeznania wnioskodawcy – e-protokół z dnia 11 września 2017 r. 00:08:20 – 00:20:41 - płyta CD – k. 77/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dokumentacji znajdującej się w załączonych aktach ZUS oraz w aktach niniejszej sprawy oraz częściowo na podstawie zeznań wnioskodawcy. Ostatecznie niespornym w niniejszej sprawie była wysokość zadłużenia wnioskodawcy z tytułu składek, okresy i tytuły tej zaległości określone w załączniku do zaskarżonej decyzji. Strona odwołująca podniosła natomiast, że powyższe zaległości zostały opłacone, co skutkuje zwolnieniem go z obowiązku ich zapłaty.

Sąd Okręgowy nie dał jednak wiary zeznaniom wnioskodawcy, że zapłacił wszystkie należności z tytułu składek, gdyż nie przedłożył na tą okoliczność żadnych dowodów. Nie wyjaśnił ponadto w jakiej formie były dokonywane zapłaty należności i kiedy. Twierdzenia strony w tym zakresie powinny być udowodnione. Ciężar dowodu spoczywa bowiem na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie Sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Nie jest rzeczą sądu wyszukiwanie dowodów w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron, a dopuszczenie dowodu z urzędu jest dobrowolne i nie może naruszać zasady bezstronności. Ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu lub też zaoferowania dowodów nie pozwalających poczynić kategoriycznych ustaleń lub budzących istotne wątpliwości obciążają stronę. Stąd też to na stronach spoczywała powinność przedstawienia takich dowodów, które w niebudzący wątpliwości sposób, potwierdziłyby zasadność ich stanowiska. Skoro wnioskodawca zaprzeczał ustaleniom poczynionym przez organ rentowy w postępowaniu administracyjnym i co za tym idzie będącym podstawą do wydania zaskarżonej decyzji, to winien udowodnić, że dokonał zapłaty wskazanych w decyzji zaległości.

Sąd pominął dowód z dokumentów przedstawionych przez wnioskodawcę, tj. informacji z Banku (...) S. A. w W., decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego Ł., pisma z Banku Spółdzielczego w Z., jako niemających znaczenia dla

rozstrzygnięcia sprawy. Przede wszystkim ze złożonej dokumentacji nie wynika istotna dla rozpoznania sprawy okoliczność, mianowicie fakt zapłaty przez odwołującego należności wskazanych w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu – podlegają m. in. osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na podstawie art. 13 ust. 4 powołanej ustawy osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Jak zaś stanowi art. 32 powołanej wcześniej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Płatnik składek na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

Stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia oraz dodatkowa opłata.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych na mocy art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy decyzją z dnia 28 kwietnia 2016 roku - na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określił zadłużenie K. S. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy (dalej: (...)) i Fundusz Gwarantowanych

Świadczeń Pracowniczych (dalej: „FGŚP”) na kwotę 40 879,72 zł. Strona odwołująca się ostatecznie nie zgłosiła zastrzeżeń wobec wysokości i okresów zaległości, ale twierdziła, że spełniła te świadczenia w całości.

Podkreślenia wymaga, że z chwilą wniesienia odwołania K. S. stał się stroną postępowania cywilnego, a organ rentowy jego przeciwnikiem procesowym. W postępowaniu tym wnioskodawca był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z wyboru. Podporządkowanie się obowiązującym w procesie cywilnym zasadom, w tym zasadzie kontradyktoryjności, wymaga, aby strony powoływały dowody na poparcie swych twierdzeń, albowiem sądy ustalają fakty na podstawie dowodów. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontradyktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 czerwca 2009 roku w sprawie sygn. akt IV CSK 71/09 (LEX nr 737288) przedstawił pogłębione wywody w przedmiocie ciężaru dowodu, z którymi zgodzić się należy, wskazując, że kwestia ta może być rozpatrywana w aspekcie procesowym i materialnoprawnym. Aspekt procesowy (formalny) dotyczy obowiązków (powinności) stron procesu cywilnego w zakresie przedstawiania dowodów potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy. Wynika on z treści art. 3 k.p.c. oraz 232 k.p.c. Aspekt materialnoprawny dotyczy natomiast negatywnych skutków, jakie wiążą się z nieudowodnieniem przez stronę faktów, z których wywodzi ona skutki prawne (art. 6 k.c.). Przyjmuje się, że przedstawienie przez stronę dowodu w celu wykazania określonych twierdzeń o faktach, z których wywodzi dla siebie korzystne skutki, jest nie tyle jej prawem czy obowiązkiem procesowym, co ciężarem procesowym, wynikającym i zagwarantowanym przepisami prawa, przede wszystkim w jej własnym interesie. To interes strony nakazuje jej podjąć wszelkie czynności procesowe w celu udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne skutki prawne. Należy przy tym pamiętać, że sąd rozstrzyga sprawę według właściwego prawa materialnego na podstawie koniecznych ustaleń faktycznych uzyskanych dzięki zebranym środkom dowodowym. Na te właśnie ustalenia składają się dowody, które przedstawiają w pierwszej kolejności same strony, zgodnie z brzmieniem art. 232 k.p.c. W postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kontroli podlega decyzja organu rentowego i ciężar dowodu będzie zależał od rodzaju decyzji. Jeżeli jest to decyzja, w której organ zmienia sytuację prawną ubezpieczonego, to powinien wykazać uzasadniające ją przesłanki faktyczne. W niniejszej sprawie organ rentowy, przeprowadził postępowanie kontrolne, zawiadamiając wnioskodawcę o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, określając okresy zaległości, kwoty i tytuły. Wnioskodawca w toku postępowania przed organem rentowym nie wykazał faktu zapłaty powyższych należności, a zatem organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję. Zatem jeżeli organ rentowy określił zaległość poprzez dokładne wskazanie okresów i kwot należności, to w postępowaniu sądowym skarżący zobowiązany był do odniesienia się do tych okoliczności (art. 221 k.p.c.) oraz wykazania faktów przeciwnych, niż wskazane przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Zgodnie z art. 210 § 2 k.p.c. każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych. Poza tym, po wniesieniu odwołania od decyzji, Sąd zobligowany jest uwzględnić dalsze reguły dowodowe przewidziane w k.p.c. (art. 213 § 1 k.p.c., art. 228 § 1 k.p.c., art. 230 k.p.c. i art. 231 k.p.c.). Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie toczy się od nowa, lecz stanowi kontynuację uprzedniego postępowania przed organem rentowym. Z tej przyczyny obowiązkiem strony wnoszącej odwołanie jest ustosunkowanie się do twierdzeń organu rentowego ze wszystkimi konsekwencjami wynikającymi z art. 232 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2011r., II UK 69/11, LEX nr 1108830).

W przedmiotowej sprawie, wnioskodawca od początku był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym, który ostatecznie oświadczył, że nie zgłasza zastrzeżeń wobec określonych w decyzji wysokości i okresów zaległości. Pomimo jednak podniesienia, że sporne zaległości zostały uregulowane przez skarżącego, nie udowodniono w żaden sposób tej okoliczności, przede wszystkim nie przedłożono dowodów opłacenia składek.

Generalną zasadą wynikającą z treści art. 47 ust.4b ustawy systemowej jest, że płatnicy składek ubezpieczeniowych opłacają je, korzystając z bankowych dokumentów płatniczych według ustawowo określonych wzorów. Mają oni obowiązek opłacać składki w formie bezgotówkowej, korzystając z pośrednictwa banku, gdzie mają założone firmowe konto. Od tej zasady od 1 stycznia 2009 r. obowiązuje wyjątek. Mikroprzedsiębiorcy, którzy zatrudniają do dziesięciu pracowników i opłacają składki ubezpieczeniowe za siebie i pracowników, mogli już od tej daty opłacać należności z tytułu składek również w formie przekazu pocztowego.

Podkreślić w tym miejscu należy, że w spornej decyzji wykazano za wnioskodawcę jedynie składki na FUZ, a za T. G. składki na FUS oraz FP i FGŚP, które nie były sporne i nie były przedmiotem postępowania w sprawie VIII U 2222/15. Postępowanie, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w Łodzi VIII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VIII U 2222/15 dotyczyło bowiem podlegania ubezpieczeniom T. G. w okresach: listopad – grudzień 2008 roku, październik – grudzień 2009 roku, styczeń 2010 roku – czerwiec 2012 roku, za które to okresy nie wpłynęły do organu rentowego deklaracje rozliczeniowe. Natomiast pozostałe okresy podlegania ubezpieczeniom T. G. nie były sporne, ponieważ płatnik składek złożył dokumenty imienne (...) za okresy: wrzesień 2004 roku – październik 2008 roku, styczeń 2009 roku – wrzesień 2009 roku, lipiec 2012 roku – marzec 2013 roku. W spornej decyzji nie naliczono składek za wnioskodawcę na FUS oraz FP i FGŚP, gdyż w okresie od 1999 roku do czerwca 2008 roku pozostawał on w stosunku pracy, a następnie miał ustalone prawo do emerytury.

Odnosząc się natomiast do podniesionego przez odwołującego zarzutu przedawnienia roszczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wobec jego osoby, (a w tym przedawnienia odsetek) należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 24 ustawy systemowej należności z tytułu składek, czyli składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, dodatkowe opłaty i opłaty prolongacyjne, których płatnik składek nie uregulował w terminie podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych może na drodze egzekucji administracyjnej lub sądowej dochodzić należności z tytułu składek tylko wówczas, gdy nie uległy one przedawnieniu. W odróżnieniu od przedawnienia cywilnoprawnych roszczeń majątkowych, w przypadku których upływ terminu przedawnienia nie powoduje wygaśnięcia zobowiązania, przedawnienie należności z tytułu składek powoduje wygaśnięcie zobowiązania składkowego.

Od dnia 1 stycznia 2003 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. termin przedawnienia należności z tytułu składek wynosił 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się one wymagalne. Do dnia 31 grudnia 2002 r. termin przedawnienia tych należności wynosił 5 lat. Ponieważ przepisy wprost nie stanowiły, czy do należności z tytułu składek, które stały się wymagalne przed dniem 1 stycznia 2003 r. i nie uległy przedawnieniu do dnia 31 grudnia 2002 r. stosuje się 10-letni termin przedawnienia, istniały w tym zakresie wątpliwości. Wątpliwości te ostatecznie rozwiązał Sąd Najwyższy, który w uchwałach z dnia 2 lipca 2008 r., II UZP 5/08 oraz z dnia 8 lipca 2008 r., I UZP 4/08 stanął na stanowisku, że do takich należności z tytułu składek stosuje się 10-letni termin przedawnienia.

Z dniem 1 stycznia 2012 r., na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców - zmieniającego treść art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, skrócony został okres przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne z 10 do 5 lat. Ponieważ bieg przedawnienia większości spornych należności składkowych rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kluczowe znaczenie ma art. 27 powyższej ustawy regulujący zagadnienia intertemporalne. Zgodnie z jego ust. 1, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Wedle zatem zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 r. (według starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym jednakże bardzo istotnym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale od dnia 1 stycznia 2012 r. Wyjątek od tej zasady ustanawia ust. 2 przywołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami

dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Powołana regulacja oznacza, że wybór odpowiedniego terminu przedawnienia 5-letniego (liczonego od dnia 1 stycznia 2012 r.) lub 10-letniego (liczonego od daty wymagalności składki) - zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej.

Należy zaznaczyć, że do składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, mają zastosowanie terminy przedawnienia odnoszące się do składek na ubezpieczenia społeczne. Co do tych ostatnich wynika to z art. 19 ust.2 ustawy z 29 grudnia 1993r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2002r. Nr 9, poz. 85 ze zm.) i art. 30 ust.2 ustawy z 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.). Natomiast co do składek na ubezpieczenie zdrowotne, to kwestię ich przedawnienia w okresie od 1 stycznia 1999r. do 31 marca 2003r. regulował przepis art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U 1997r. Nr 28 poz. 153 ze zm.), zgodnie z którym należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegały przedawnieniu z upływem 5 lat licząc od dnia, w którym składka stała się wymagalna. Przy czym ust. 3 tego przepisu stanowił, że w przypadku przerwania biegu terminu przedawnienia należności z tytułu składek przedawniają się najpóźniej po 10 latach od terminu ich wymagalności. Za zdarzenie prawne powodujące przerwanie biegu terminu przedawnienia przepis określał: odroczenie terminu płatności, rozłożenie spłaty należności na raty, każda inna czynność zmierzająca do ściągnięcia należności, jeżeli o czynności tej został zawiadomiony dłużnik.

Od dnia 1 kwietnia 2003r. do przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne zastosowanie miał art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2003r. o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ (Dz. U. 2003r., Nr 45 poz. 391 ze zm.). Przepis ten brzmiał identycznie, jak art. 28 ust. 2 i 3 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, a więc regulacja w tym zakresie nie uległa zmianie. Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004, Nr 121 poz. 1264), z mocą obowiązującą od 1 lipca 2004r., przepis art. 33 ust. 2 w/ w ustawy został zmieniony stanowiąc, że należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, tj. po upływie 10 lat. licząc od dnia, w którym stały się wymagalne w zw. z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W przypadku składek na Fundusz Pracy stosownie do treści art. 56 obowiązującej do 30 kwietnia 2004 r ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r Nr 58, poz. 514 ze zm.) oraz art. 107 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.), obowiązującej od 1 maja 2004 r, składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne.

Skoro do składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, mają zastosowanie terminy przedawnienia odnoszące się do składek na ubezpieczenia społeczne, to należy odwołać się do art. 24 ust.4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Mając wszystkie powyższe okoliczności na uwadze uznać należy, że nie doszło do przedawnienia składek wskazanych w decyzji.

Wobec powyższego Sąd w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił wniesione odwołanie.

Sąd w punkcie 2 sentencji zasądził od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych kwotę 1. 000.00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego mając na uwadze treść art. 102 k.p.c.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd miał na względzie, że wnioskodawca przegrał sprawę w całości. Dyspozycja art. 98 § 1 k.p.c. wskazuje, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Jednocześnie art. 102 k.p.c. stanowi, że w szczególności

uzasadnionych wypadkach sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie zaszyły tego rodzaju okoliczności.

Zastosowanie przez Sąd art. 102 kpc powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego” (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1974 r., sygn. akt II CZ 223/73). Należy także podkreślić, iż „art. 102 kpc nie wymaga, żeby strona wygrywająca sprawę na rzecz której nie został zasądzony zwrot kosztów procesu, postępowała niewłaściwie lub żeby można jej było przypisać jakąkolwiek inną postać winy” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1982 r., sygn. akt CZ 191/81).

Przepis art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Ocena czy taka okoliczność ma miejsce na gruncie konkretnej sprawy pozostawiona została sądowi orzekającemu w sprawie, który musi mieć na uwadze całokształt okoliczności sprawy. Przepis art. 102 k.p.c. pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową nawet, jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Należy jednocześnie zauważyć, że sam stan majątkowy strony czy też jej trudna sytuacja finansowa nie stanowią okoliczności wyłącznie decydującej o zwolnieniu od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi /tak SA w wyroku z dnia 18 listopada 2015 r., III APa 10/15 /.

Odstąpienie od nałożenia na stronę obowiązku zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 102 k.p.c., stanowi uprawnienie, nie zaś obowiązek sądu i wymaga ustalenia, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", co ustawodawca pozostawił swobodnej ocenie sądu /tak SA w Łodzi w wyroku z dnia 16 grudnia 2015 r.,

I ACa 1602/14/.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804). Tym samym, zastosowania w niniejszej sprawie nie ma rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2016, poz. 1667), które weszło w życie w dniu 27 października 2016 roku. Zgodnie bowiem z § 21 tegoż rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Koszty zastępstwa procesowego wyniosły w niniejszej sprawie 4.800 zł, jednakże Sąd obciążył wnioskodawcę obowiązkiem zwrotu kwoty 1.000 zł, odstępując w pozostałym zakresie od obciążenia go całością tej kwoty mając na względzie zasadę słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c.

Wnioskodawca utrzymuje się bowiem obecnie z emerytury i okazjonalnie uzyskuje dochody z tytułu umów zlecenia w wysokości średnio 100-200 zł miesięcznie. Miesięcznie na stałe opłaty i swoje wyżywienie oraz leki wydatkuje kwotą około 1.500 zł. Skarżący mógł zatem zaoszczędzić pewne kwoty na wydatki związane z niniejszym procesem, czego dowodem jest okoliczność, że ustanowił w sprawie pełnomocnika z wyboru.

Zdaniem Sądu Okręgowego wnioskodawca winien zatem ponieść chociaż niewielką część kosztów procesowych strony wygrywającej sprawę.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

06.11.2017 roku